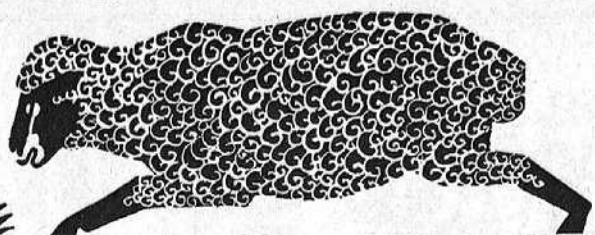

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

L'acta de diputat

Finalment,
Martí,
Es... teva!

Any I - Núm. 17

Barcelona, 13 d'octubre de 1931

Preu: 20 cèntims

Ella era honrada

(Drama de la vida real)

PERSONATGES

La Lluga. Senyora d'una certa edat, donada a interposar-se en les coses de l'amor; en això és un as; una tercera de primera. Perruca i brillants com a ci-grons.

Acció Catalana. (Menor pobra i honesta.)

La Lluga. — Vina ací, Accioneta: ja saps que t'estimo molt; com si em fossis filla! Com que ets tan maca! Mare de Déu, que n'ets de bonica! Una mica ben vestida, faries anar tot el món en doina.

Acció Catalana. — Ja veurà, senyora Lluga: som pobrets, a casa.

Ll. — Valga'm la Vera Creu! ja és una bona llàstima, ja. Ara mateix, si tinguessis una pell de «quorum»... ¿Ja saps que són molta moda?

A. — Una servidora fa estalvis... amb el temps...

Ll. — Sí; mata't treballant: quan tinguis els cèntims ja hauràs perdut la salut i el goig que fas... perquè, ¿ja ho saps, que tens un cosset molt bufonet i que molts es moren per tu?

A. (enrojolant-se). — Senyora Lluga!

Ll. — Ja deus tenir algun xicot! Les noies sou tan paules!

A. (una mica picada). — Si m'ho diu per en Ragassol!... No hi ha res entre els dos. Bons amics, i prou.

Ll. — Ho dic per en Ragassol i per altres; però no t'empiis: ...aquell cantamànanas d'en Massot?

A. — És un noi molt formal...

Ll. — Formal, has dit? Molt pa i poc formatge.

A. — Ai! Vostè sempre té unes coses!

Ll. — Suposo que no et xoca gaire aquell mala sort d'en Rovira i Virgili!

A. — Ai, uix! Ja fa temps que no m'inquieta.

Ll. — L'altre dia, un senyor molt formal, el senyor Rahola — no el coneixes? — em deia: «Tant se me'n donaria de cinc mil com de vint-i-quatre mil vots, amb aquesta xicota.»

A. (altre cop vermella). — Senyora Lluga!

Ll. — El vols conèixer? va molt ben vestit i és molt carinyós.

A. — Senyora Lluga! Senyora Lluga! No em tempti, sóc honrada!

Ll. — Tindràs un quorum argenté que faràs enveja fins a aquell cavallot esbotzat de l'Esquerra. ¿Que no et fa il·lusió de fer enrabiar l'Esquerra?

A. — Per Déu! per Déu! vostè és el dimoni, senyora Lluga...

Ll. — Et posarà un pis que riute'n del que tens ara. ¿Ja hi tens guitarra?

A. — Calli, o me'n vaig!

Ll. — ¿Es que vols anar sempre feta un fàstic, amb aquells davantals tronats de La-Publi? A. — Doncs, miri, jo sóc així: molt estranya en les meves coses, però honrada.

Ll. — El que no són diners, són mentides, filla. Quins braços més ben fets! (palpant-la). Quan aviso el senyor Rahola?

A. — Passi-ho bé: me'n vaig.

Ll. — No et posis així, filla; si ho dic pel teu bé! ¿Què faràs, a la vida, treballant per La-Publi? Misèria i companyia!

A. — Sóc honrada, i no la vull sentir parlar més així: si no, renyirem...

Ll. — Sí, filla! correu-hi tots: i el quorum?

A. — Me'n compraré un de fals que farà el mateix efecte...

Ll. — Calla, tonta; accepta els vint-i-quatre mil — que sempre seran més — del senyor Rahola...

A. — No! no! mai!

Ll. — I si ets bona minyona, et presentaré en Bertran i Musitu...

A. — Deixi'm estar! Vagi-se'n a passejar (fuig pel fons).

Ll. — Ja ho veurem diumenge!

(Tel·ló ràpid.)

L'IDIL·LI DE LA LLIGA I ACCIÓ CATALANA

El Be. — Apa, caseu-vos d'una vegada i no feu enraonar més la gent!

Els jesuïtes- sempre tan jesuïtes

ELS FUGASSOTS DE LOYOLA

A tots els convents de la Companyia de Jesús hom treballa activament per tal de preparar les coses per quan arribi la tan desitjada expulsió (desitjada pel públic, no pels jesuïtes).

D'una manera astuta i, naturalment, jesuítica, els companys de Jesús projecten d'adaptar-se als esdeveniments. Com que les disposicions preses són secretes, no les revelarem pas totes; no es potaltar així com així als secrets. Però, n'esmentarem alguna de les principals.

Per a començar, direm que els trempats fills de Sant Ignasi, tan bon punt els hagin dut més enllà de la frontera, tornaran a ingressar a la península per un famós corredor subterrani, només conegut d'ells i de la veu pública. De manera que, per aquest cantó, estan ben tranquils. Actualment fan reparar la galeria per gent de la F. A. I., entitat, com sap tothom, controlada i subvencionada pels jesuïtes, així com la perfumaria Floràlia i la secció de modes de «La Innovació».

Una vegada solucionat tot el que es refereix al retorn, el comitè secret de la Companyia, no tan secret que tothom no sàpiga que està presidit pel pare Ruiz Amado, propietari, també, d'una llibreria i un cafetí del Paral·lel (aquest en comandita amb el germà d'en Samblancat), el comitè secret, doncs, prepara el pla de vida futura—no celestial, sinó terrena—dels jesuïtes que retornaran sota diversos camuflatges.

Un d'aquests, i dels més enginyosos, fou descobert casualment pel nostre jove redactor Josep Puig i Cadafalch, en ocasió de passejar per altes hores de la nit prop del convent de Sarrià.

Sorprès de sentir una llunya-

na música de «tango» dintre el convent, el nostre amic va saltar àgilment la paret de la finca, i, amb passes cauteloses s'atansà cap a una escaleta de llum que es veia a l'edifici, cregut que sorprendria una escena de disbauxa que podria donar-li tema per a un article de L'Opinió, diari que ja és hora que se sàpiga que és mogut de sota mà pel nostre sempre tan maquiavèlic líder Ramon Pociello i Forradellas.

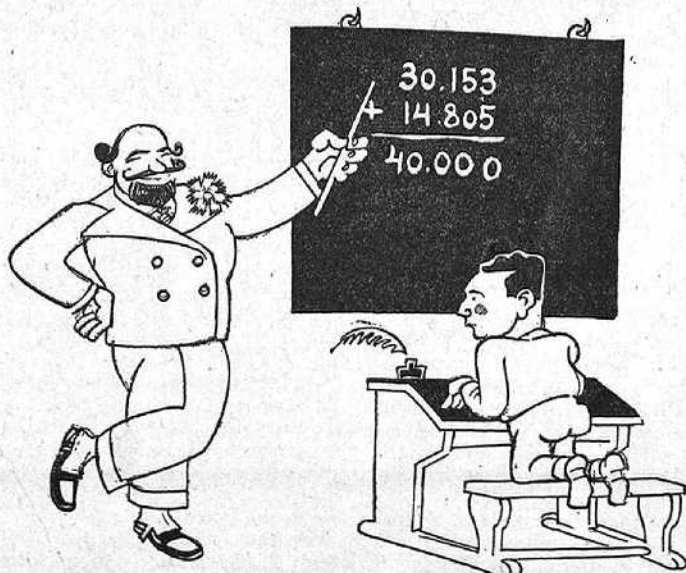
Va guaitar i un crit de sorpresa estigué a punt d'haver-se d'ofegar a la seva gola. ¿Sabeu què havia vist? Res de «juegàs»: tan solament 8 formosos jesuïtes, 8, que amb la més gran serietat del món s'ensinistraven en l'art d'esdevenir argentins. A l'objecte, s'havien arranjat

amb imperdibles les sotanes, que adquirien un aire de pantalons de «gauchó»; al coll uns mocadors blaus, naturalment, Puríssima, reforçaven la il·lusió; llur fabricació era molt senzilla; eren cintes de congregants empalmades. El pare Casanoves tocava un «bandoneón», fet amb pells de coberta de breviarí; el pare Rodés, el «serrucho», amb una desafinació que feia veure les estrelles, car el padre és astrònom.

El nostre redactor, amb una perspicàcia manllevada d'en Vallès i Puja-aquí-dalts, amb un interès molt crescut, va deduir en cinc segons la significació de l'escena.

Ja veureu com molt aviat, així que siguin — oficialment — fora els Se-Juïtes, Espanya s'omplirà de bandes de falsos Irustes, Fugassots camuflats i Demares apòcrifs, els quals no seran sinó negres ensotats per dins.

A més, tenim confidències—i les posem a la disposició fiscal de la República—que s'obrirà un «dancing» amb el títol de «Argentina - Méjico. Diversión General», les inicials del qual són A. M. D. G., i que, a Manresa, la cova va en camí de veure's convertida en «cabaret» regit pel pare Pastoret, S. J., disfressat de professor de balls moderns.

ARITMETICA ELECTORAL

La desclandestinització de la clandestina F. A. I.

Quan el Fiscal, en tornar del cinema dissabte a la nit, s'arribà fins al Jutjat de guàrdia per a denunciar la F. A. I., com a societat secreta, els elements directius d'aquesta entitat estaven ben aliens a la que se'ls preparava, jugant a la carteta als soterranis del local social, quan un crit estentori de «Durruti, que nos han descubierto!», rodolà escales avall i produí una confusió enorme. Creient que la policia d'assalt anava, fent el seu ofici, a assaltar-los, la reunió clandestina es desfèu en un moment; les cartes desaparegueren, i com que damunt hi havia les travesses, aquestes foren dissimulades. Els assistents, per a despatxar, es tragueren les pistoles i es prepararen a qualsevol eventualitat.

La guàrdia d'assalt, però, no arribà per la senzilla raó que no sabia el domicili de la F. A. I. Era simplement que el fil telefònic secret que els vaguistes de telèfons, amb grans penes i treballs, havien aconseguit connectar amb el jutjat de guàrdia, havia fet saber a l'anarquista de guàrdia la denúncia presentada pel fiscal.

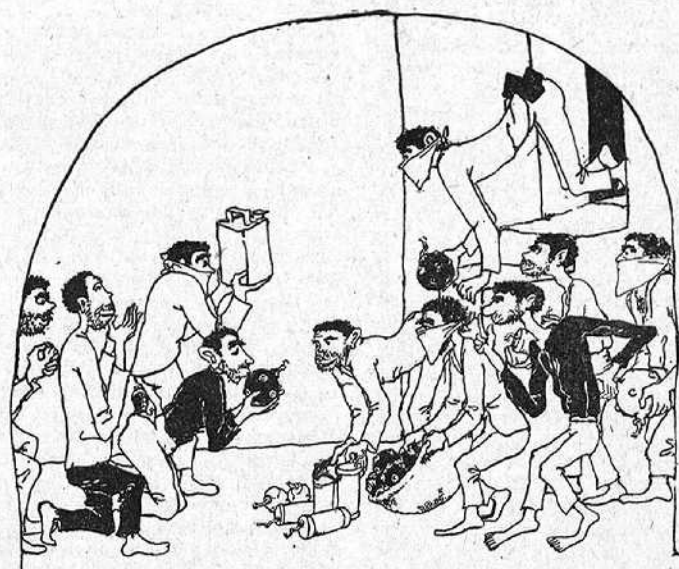
Tot seguit, com obeint una consigna, el local s'anà omplint d'emissaris que venien a portar la mateixa notícia, rebuda als 35.429 telèfons clandestins esta-

nica no els haguessin sabotejat la instal·lació, fou manat al germà Gómez que anés a comprar els diaris reaccionaris. En efecte; era certa la denúncia. El senyor fiscal, no solament s'havia atrevit a dir que la F. A. I. era una associació clandestina, sinó que havia arribat fins a demanar detencions i mesures contra la «Soli»!

Hi hagué un gran enrenou; s'havia d'organitzar la defensa, però calia organitzar-la d'una manera clandestina. Però el més urgent, sobretot, era canviar d'amagatall la Revolució Social que amb penes i treballs, treballant-hi clandestinament els diumenges i festes de guardar a la tarda, tenien ja mig embastat. Però, ¿on la portarien, que no la trobés la policia? L'hermano Parera proposà dur-la a casa els comunists oficials; l'hermano Durruti volia amagar-la al mas dels camperols. Però tot seguit es plantejà un problema: ¿i si els comunists se la quedaven i no els la volien tornar? Com s'ho farien?

Tímidament, un dels afiliats aventurà:

—¿Y si se la diésemos a guardar a la Esquerra? Cuando vengamos elecciones nos la devolverian, y como ahora las hay cada domingo... Con la Esquerra tenemos, además, la seguridad

Les clandestines reunions de la F. A. I.

blerts pels vaguistes. No se sentia més que com un remor d'abelles el «santo y seña»:

- Desanguerémonos.
- Ya lo sabémos.
- Desanguerémonos.
- Ya lo sabémos.
- Etc. etc...monos.
- Etc. etc...monos.

Calla prendre una decisió, i ràpida. Per assegurar-se del que havien sentit, no fos que els esquirols de la companyia telefò-

de que no la usaran.

—Hombre... hombre...—va dir l'hermano Urruti—. ¿Sabes que es una gran idea? Mira, si no fuese que eres anónimo y nosotros anarquistas, te elegiríamos presidente. Manos a la obra; a empaquetar la revolución!

Tot seguit es desencadenà al local una activitat fàitística. Es diu si el paquet el guardà el senyor Vachier, ai Vachier.

Els Pomells de Joventut tornen a ésser un fet

El tren es deturà a Molins de Rei. Al punt que anaven a protestar les nostres conviccions republicanes s'obrí la portella del compartiment i entrà l'amic X. Anava amb una cartera sota el braç, la qual cosa ens féu pensar per un moment si era corredor, però de seguida ens adonàrem que el corredor era al seu darrer. Ens saludàrem afectuosament i li preguntàrem que és el que hi tenia a Molins de Rei.

—Vinc de la conferència—ens contestà.

—Quina conferència? ¿La de la taula rodona?

—No, home. La Conferència de Molins de Rei, per a la reorganització dels Pomells de Joventut.

Les nostres aficions periodístiques feren un bot. Reportat-

ge a la vista!—ens diguérem. I després d'uns quants entretocs, l'amic es decidí a fer-nos les següents confidències:

—A nosaltres, els pomellistes, no se'ns pot fer el retret que hom fa als sindicalistes. Durant la fatídica època de la Dictadura l'esperit pomellista no deixà ni un sol moment d'infermar la vida catalana. Un dia era el «manifest groc»; l'endemà, una estrena de teatre líric català; l'endemà passat, la mort d'un patriarca... L'esperit immortal dels Pomells de Joventut trobava mil maneres de manifestar-se. Deu fer uns tres anys, però, que hom intentà recollir i organitzar aquest pomellisme difús per tots els àmbits de la nostra terra. Vull referir-me a la fundació de «Palestra». Però, «Palestra» ha fracassat...

—Voleu dir?
—Podeu estar-ne segur. Cal buscar les causes d'aquest fracàs en el fet d'haver prescindit en l'organització de «Palestra» del concurs de qualsevol Folch i Torres.

—I la reorganització actual?

—Convocat pel comitè reorganitzador del qual formo part, han acudit a la Conferència de Molins de Rei—Meca dels Pomells de Joventut—, moltes entitats i partits polítics. Voleu noms? Apunteu: Unió Socialista de Catalunya, Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat, Nostres Sols, Sindicat de Pastors d'Alta Muntanya, Lliga de Perseverança, Joventut ex-Nacionalista de la Lliga Regionalista, Comissió de Festejos de la barriada de Sant Gervasi, Bloc Obrer i Camperol, Bloc Manelic... Penseu que només us esmento les més importants.

—I «Palestra»?

—L'assistència de «Palestra» a la Conferència de Molins de Rei ha donat lloc a un seguit de negociacions, car «Palestra» aspira a exercir una espècie de dictadura dins l'organització. Vol tenir dins els Pomells el mateix paper que té la F. A. I. dins la C. N. T. No cal dir que nosaltres això no ho podem tolerar i finalment sembla que hem aconseguit persuadir-los de la conveniència d'ingressar sense condicions.

—Parleu-nos dels treballs de la Conferència.

—Han estat laboriosos en extrem i fets amb tota consciència. S'han presentat a l'assemblea una sèrie de ponències: la del Bon Mot, la de l'Obra Pia, la de la Bona Premsa, la dels Sants Sagraments, etc., etc. Perquè us feu càrrec de la importància que de seguida adquirirà l'obra dels Pomells de Joventut, us parlaré dels treballs i dels acords presos per la Ponència de la Bona Premsa.

—Som tot orelles.

—Hom anirà ràpidament a la creació d'un gran rotatiu diari el qual defensarà l'ideari dels Pomells. Aquest nou periòdic català (en el qual el senyor Pié no hi té cap mena d'intervenció) no serà altra cosa que «El Patufet» convertit en diari.

—Magnífica idea!

—Encara la trobareu millor quan us digui la composició de la redacció d'«El Patufet». De la direcció se n'encarregarà J. V. Foix, i entre els seus redactors i col·laboradors s'hi comptaran els noms prestigiosos de Granier-Barrera, Domènec de Bellmunt, Jaume Miravittles, Roc Boronat, Jordi Arquer, Utrillo jr., Estivill, Garcés, Valdeperes, etc., etc. La flor i nata del pomellisme català!

—Admirable!

—Doncs espereu-vos, encara. Les activitats editorials dels Pomells de Joventut no s'acabaràn aquí. El bloc vacant que deixa «El Patufet» serà emplenat pel setmanari «L'horra», enfront del qual continuarà el seu actual director Daniel D. Montserrat. «L'horra» seguirà, com fins ara, essent un dens recull de doctrina pomellista. Després, penseu que hem rebut l'adhesió de bona part de la premsa catalana: «Justícia Social», «Alta tensió», «El Matí», gairebé tota la premsa forana i totes, absolutament totes, les Fulles Dominicals de les parròquies de Catalunya.

—Quan comencaren a actuar?

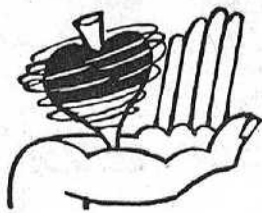
—De seguida. Tenim projectada una gran diada pomellista, la qual tindrà lloc a Barcelona a darrers d'aquest mes. Baixarà de tot Catalunya un exercit de pomellistes. Les noies aniran cofades amb la típica caputxa. Els carrers de la ciutat, el diumenge aquell xarbotaran de fe i seran rublerts de patriotisme. A l'Estat de Montjuïc s'hi celebrarà una missa de Comunió General. Serà una cosa mai vista, puix si els nostres comptes no fallen, combregaran més de 70.000 persones.

—Què més?

—A la tarda, i en el mateix estadi, tindrà lloc la representació d'una d'aquelles «pàgines viscudes» d'en Josep M. Folch i Torres, les quals inspiraren l'obra dels Pomells de Joventut. La «pàgina viscuda» serà viscuda per la Companyia del Novetats i la protagonista serà encarnada per Pepeta Fornés, la ingènua dels Espectacles per a Infants.

Anàvem a contestar a l'amio X, quan els nostres ulls veieren com entrava el revisor en el vagó en el qual viatjàvem. Com sigui que nosaltres tenim el costum de viatjar de rigoros incògnit pel taquiller, revisor i altres embleats de la Companyia, ens acomiadarem de X, sortirem a la plataforma i saltàrem a la via. Erem a Sans, i enfilàrem el carrer de Riego tot cantant el seu himne.

amb el cor a la mà.

AIGUADER I VIATGER

Prosseguint amb tota regularitat el pla de viatges que va traçar-se des de l'adveniment de la República, l'alcalde accidental de Barcelona, senyor i doctor Aiguader, ha anat aquesta darrera setmana a Toulouse, de Toulouse a Madrid i de Madrid a Barcelona.

Contra el que algú podria suposar, aquests viatges del doctor i senyor Aiguader no són res més que un entrenament, una mena d'aperitiu per a fer peus per a les grans travessies amb què l'alcalde accidental es proposa meravellar els seus correligionaris i afavorir en particular el senyor Casanoves. Per a dintre de poc, el senyor Aiguader prepara una anada a l'Índia, al Japó, a Panamà i Venezuela. Podria ésser que el viatge de tornada el fes a bord de l'«Eva-lú», en companyia del capità Blanco i del senyor Sunyol i Ciutadania.

—Però, mentrestant, l'Alcaldia de Barcelona... què?

—Mentrestant—ha respost el senyor Aiguader, maliciosament—mentrestant en Casanoves es despretigia.

DIGUEU-LI TONTO

—I tu que voldràs ésser, maco, quan seràs gran?
—Jo, Xirau Palau!

UNA FESTA EXEMPLAR

Diumenge, dia de Sant Francesc, va celebrar-se a Castelló d'Empúries, i amb la solennitat de costum, la festa de Sant Llorenç, que no havia pogut celebrar-se a l'agost per indisposició del Sant i de l'alcalde senyor Bordes de Cuesta (brava). Entre altres festejos, varem tenir un concurs de bestiar i uns jocs florals. En els jocs de bestiar, el senyor Puig Baixades (de Figueres), que hi anava en representació de l'Empordà, va obtenir el premi de sementals, i el conegut poeta senyor Carles Fages de Climent fou premiat per una magnífica vaca prenys. El bestiar va ésser transportat en uns luxosos pullmans de la casa Giralt & Co., que, per cert, es va negar a transportar un bell exemplar de be negre, que per aquesta raó no pogué obtenir premi.

En el concurs floral s'adjudicà la flor natural i 35.000 pessetes, donatiu del senyor Bordes de la Cuesta (pecuni particular), al poeta senyor Carles Grandó; un premi extraordinari a la poesia «Oda Russa», del poeta Joaquim Xirau Palau; un objecte artístic a la poesia «S' Cucurucuc», del poeta Josep Xirau Palau; 250 pessetes a la poesia «Les Creus del Cap de Creus», del poeta Antoni Xirau Pilau, i altres premis als altres poetes Xiraus Palaus.

Acabada la festa, el popular alcalde senyor Bordes de la Cuesta, que vestia de rigorosa levita (sic) i capell bombí—va dirigir la paraula a la multitud, suplicant que es dissolguessin pacíficament, suplicant que els seus addictes mengessin Ametlles, suplicant que no posessin el seu nom a cap més carrer ni plaça, per a no uniformar massa l'aspecte de la vila, etc. Tots aquests suplicants de l'il·lustre parlamentari varen ésser frenèticament aplaudits.

L'ADHESIO DEL POBLE

Des del balcó del Govern civil presenciaven la parada militar divendres passat els senyors Macià, Casanoves i altres personalitats de l'Esquerra. Les tropes venien del Parc de la Ciutadella, marcant, i el públic ho admirava. En passar davant del balcó de les autoritats, els oficials ordenaven en veu baixa: —Vista a la izquierda!

I tots els soldats miraven al balcó i, naturalment, saludaven perquè coneixien els que hi havia.

Però un oficial s'excedí i cridà el vista a la izquierda!, amb una veu tan potent, que el públic es va confondre i contestà: —Visca!

Cançó al P. C. R. en la venturosa elecció de Martí Esteve

Un fat implacable i dur
adhuc guanyant, us castiga.
Si un dia us salvà en Lerroux
ara us ha salvat la Lliga.

Rara és tanmateix la sort
que el tomb dels fets us depara.
Ai, però, ¿no us diu el cor
que podria ser més rara?

Ja teniu dos diputats,
que són ben vostres, ben vostres...
Hom us feia convidats
i heu aprofitat els postres.

Els dos diputats primers
que el vostre partit registra,
si l'un ministrable és,
l'altre, que ho era, és ministre.

El miracle haurà atuit
en Rovira i en Virgili,
perquè sempre havien dit
des del pont de llur navili:

«En matèria d'eleccions,
resta cinc qui dos en posa:
les sumes són subtraccions!
Les companyies fan nosa!»

No fan nosa, no, no en fan;
són cabòries, són manies,
que el partit marxa endavant
gràcies a les companyies!

Són sumes, no subtraccions!
La matemàtica canta.
Mireu, números rodons:
tretze i vint-i-set, quaranta!

(Romp n'Esteve amb plor de fill
quan ho considera encara,
i també romp en Bofill,
per bé que amb un plor de pare.)

Però, ¿seguirà el fat dur,
que, adhuc guanyant, us castiga?
Un dia us salvà en Lerroux,
i ara us ha salvat la Lliga!

EL BE A LA CIBELES

(Del nostre especialíssim enviat)

Madrid, 12.—El Congrés s'està posant que fa pena. Els excessos dels clowns i dels senyors esquerrans han tingut una lamentable influència en l'oratoria general del Parlament. Tampoc la gent de dreta no han pogut evadir-se de les conseqüències del mal exemple, i l'altra tarda vèiem, astorats, com un home tan pulcre com el senyor Royo Vilanova deia, textualment:

—Y ahora, yo pregunto... ¿qué e... quiere decir?

Però encara és més instructiva i deladora de l'ambient de concupiscència i de perdició que ha entrat a l'hemicicle parlamentari la següent frase del senyor Miquel Maura, la coneguda Pantera del Negresco i ministre de la Governació, per més senyals, en contestar a un radical-socialista, a l'hora dels precs i preguntes.

—Tenga S. S. la seguridad—digué en Maura—que procuraré darle gusto con lo que esté al alcance de mi mano.

La senyoreta Clara Campoamor, en sentir-ho, va tornar-se tota vermella.

La senyoreta Victòria Kent, no.

El senyor Puig i Ferrater, il·lustre novel·lista i director de la Biblioteca «A tot vent», encara no ha fet cap discurs dels que és a les Corts. Això no vol dir, ben al contrari, que no hagi obert la boca.

Privat de l'estimulant oratori que per a ell representaven els viatges al Camp de Tarragona en companyia del germà Gassol, el senyor Puig i Ferrater es li-

mita, a Madrid, a enfilarse al capdamunt de l'hemicicle i, posant-se les mans a la boca per fer tornavet, falca els discursos dels adversaris amb uns escaients i enèrgies crítics de: «Burro!»

Per tant, potser seria exagerat de dir que el germà Puig i Ferrater s'ha guanyat al Congrés una gran fama de parlamentari.

L'altra tarda, el socialista Cordero parlava de les triflues dels republicans galleses en l'època de la Monarquia. (Com se sap, el socialista Cordero fou un dels grans organitzadors del tinglado dels Comitès Paritaris de la Dictadura.)

Per això, en parlar dels Comitès Republicans de Lugo, el subconscient el va trair, i va dir:

—Estos pobres Comitès Paritarios...

—No tan pobres, no tan pobres—féu un radical-socialista.

La massa encefàlica del Parlament, coneguda també per «Agrupación al Servicio de la República», que acabilla el senyor Ortega i Gasset, ha estat rebetejada de fresc.

Ara li diuen: «Agrupación de Aprovechadores de la República».

El senyor Lerroux ha portat de Ginebra un rellotge per a cada ministre. El destinat al de la Governació té una bola en miniatura que cau en tocar les dotze, al·lusió delicada al rellotge de la Porta del Sol.

De totes maneres, segons contem, el senyor Lerroux no s'ha pas desdinerat. Sembla que els dotze rellotges els hi ha propor-

PER CULPA D'UN «CI-DE-VANT»

Una de les característiques de les eleccions de diumenge passat fou el gran nombre de famílies que menjaren l'arròs covat. Interessantíssim per la marxa de les eleccions, el comte «ci-devant» de Güell, que com tothom sap es passà a l'Esquerra i volia veure si tots els candidats havien anat a l'aigua perquè no s'havia pogut presentar el senyor Casanoves, estava a Ràdio Barcelona escoltant les notícies que s'anaven rebent, quan s'adonà que anava a tocar la una. En el neguit que es pintà a la seva cara, el director de la Ràdio li suggerí la idea de comunicar a casa seva per mitjà de l'A E J I el retard amb què arribaria.

El «ci-devant» s'hi agafà com a una taula de salvació i cridà amb accent anglès:

—Ja pots fer tirar l'arròs a la cassola! Vinc tot seguit.

Però com que els accents no passen pel microfon, foren a Barcelona 120.000 mullers que, obeint el mandat de l'altaveu, tiraren l'arròs a la cassola i el marit el menjà covat i renegant del bromista.

O TERROR DAS COMICOES

Els regidors que formen part de la Comissió de Pares i Palaus estaven desolats la setmana passada. S'havien de reunir per a tractar de la pila de palaus xiraus de l'Exposició sol·licitats per a fer-hi mitings, però no podien fer-ho perquè el president era fora.

—Però, ¿per què no us feu presidir pel vice-president?

—Calli, home, que el vice-president és en Giralt!

EMPATATS

El senyor Sagarra tirava en cara als homes de l'Esquerra que sempre parlessin «amb gest altíssimant». No cal que s'esverin els esmentats homes de l'Esquerra: no han de fer més que contestar als de la Lliga amb la frase d'en Culloré quan es dirigia als «devotos con sus fachas estentóreas», i quedaran tants a tants.

LA MISSA DE L'ELECTOR

En el segon acte electoral de presentació d'en Martí Esteve, el senyor Bofill i Mates va fer un cant als deures de l'elector.

—Els que es lleven tard—va dir—poden anar a votar després de dinar. Els que es lleven de matí, després d'anar a missa. Aquestes paraules produïren un efecte deplorable entre els ateus de la casa.

Llegiu a la 4.ª pàgina:

El senyor Cambó torna a fer falses manifestacions

cionat, a molt bon preu, l'Emiliano. Alguns d'ells, encara eren calents.

Finalment, el senyor Gabriel Alomar ha decidit comprar-se l'uniforme d'ambaixador. Després de seguir totes les botigues i rebotigues, de ficar el nas en els guarda-robes dels teatres i a les cases dels drapaires distingits, ha trobat una ganguetta que Déu n'hi do.

Però ja se sap que el barat (i no ens referim al peix d'aquest nom) és car. A l'Alomar li han dut un espasi en miniatura, més propi per a jugar a papàs i mamàs, o bé per tallar llibres, que no pas per anar a veure en Mussolini. Quant al vestit d'ambaixador, si no fos que està una mica castigat per les dotzenes de vegades que ha sortit en «El Rey que rabió», li va que ni fet a mida.

Els Ossorio, pare i fill són tots dos diputats i al Congrés seuen de costat. A l'hora de les votacions, quan és qüestió de dir si o no, les coses van així: L'Ossorio, pare, s'aixeca, i diu:

—Ossorio Gallardo, no!

I el fill:

—Ossorio Florit, no!

—Y el gato?—va interrompre un diputat.

Perquè, com se sap, segons pròpia declaració de l'Ossorio Gallardo, a casa seva tothom és republicà, fins el gat.

¿L'esport tornarà a dominar la ciutadania?

Amansida la febrada política d'aquests darrers temps, el futbol torna a agafar a casa nostra la plaça que li correspon. El partit «Barcelona-Espanyol» de diumenge no tingué res a envejar als de la gran època. El camp, ple de gom a gom; garrotades a les tribunes i a les populars, com en l'època d'or del futbol català, quan tota l'emoció patriòtica del país vibrava a un xut d'en Piera o a un cap d'en Semi. Perquè no hi

manqués cap detall, els jugadors s'esbatassaren entre ells, i en Samitier, complint el protocol, hagué d'ésser retirat a pes de braços.

Sols un petit detall va fallar perquè la il·lusió fos completa: el «Barcelona» va guanyar, en lloc de perdre com tenia per costum.

Acabat el partit, el senyor Sunyol i Ciutadania no amagava pas la seva satisfacció.

—Això és, ni més ni menys—confiava a uns intims—, el triomf del meu lema.

Després del resultat electoral de diumenge, el senyor Rovira ha tornat a ingressar a l'Acció Catalana.

També és probable que el senyor Virgili ingressi al Partit Catalanista Republicà.

El darrer discurs de Samblancat sobre la qüestió religiosa, el trobareu enter i pronunciat en el pròxim número de Catalunya Social.

¿El Japó ha refusat la mediació de la Lliga? De la Lliga de les Nacions.

Que aprenguin els d'Acció Catalana.

En Giró, contrincent de Martí Esteve en les primeres eleccions, ha votat pel seu contrincent, a les segones.

Aquest Giró se'ls ha girat!

Degut a l'èxit, cada dia més creixent, del nostre setmanari, El Be ha posat un nou corrallet a la seva ovella.

Diumenge que ve no hi haurà eleccions. En Casanova plora.

Els interventors del partit Extram federal ja han cobrat 375 pessetes i escatx. Oi, senyor Escrip?

COTITZACIONS

Accions Catalanes.	40.000
Maurin & Esquer-	
rra	14.000
Companyia de J. . .	0'0004
Freres i Monges .	30
Alcalá, Zamora,	
Alicante	90

Els Alcalás, Zamores, Alicantes, fluctuen, a causa de les maniobres que es fan contra seu. Sant Blancat, Sant Taló i altres Sants, són uns veritables zeros a l'Esquerra. Sant Blancat és poca cosa; Però Sant Taló no li arriba a la sola de la sabata; i al país en general, la camisa al cos.

La rebaixa de les subsistències és un fet

Les classes més modestes afavorides a ral per quilo

Encara el senyor Casanoves no havia acabat d'anunciar-ho a la premsa, que ja els clamors xirois i alegres de la multitud pujaven fins a les finestres de l'Alcaldia accidental.

Quina era la nova tan fausta que havia commogut d'una manera tan alegre la gran ciutat? No caldria que ho recordéssim si no fos perquè quedés consignada una vegada més a l'Arxiu de la Ciutat on tots els matins el públic pot consultar la col·lecció de EL BE NEGRE.

Es tractava—i podem dir-ho amb la boca plena—de la rebaixa del preu del bacallà.

A conseqüència—deia el senyor Casanoves—de la davallada fantasmagòrica de la lliura, el senyor Giralt m'encarrega de dir-vos que els bacallaners han acordat rebaixar el bacallà un ral per quilo.

—Bufa!—exclamà la premsa a orleó.

I entre la ràdio i els diaris s'escampà la notícia com un veritable reguer de pólvora de la més seca.

Nosaltres, però, ja havíem sortit i trigàrem encara alguns dies a tornar-ho a fer. No parlarem de la maniobra polític-electoral de què aquest fet és demostratiu. No varem poder col·laborar a l'escampament de la gran notícia, però la nostra intel·ligència privilegiada ens permet fer més; ens permet fer el que ningú encara no ha fet, i és esbrinar les causes i efectes de l'esdeveniment i portar-los a orelles dels nostres lectors, que és tot el que es pot dir en quant a performances miraculoses.

Per tal d'esbrinar les causes anàrem a veure, primer, els representants dels productors, és a dir, els consuls de Dinamarca, Noruega i Escòcia. Els trobarem junts, rara casualitat, perquè els citàrem a Canaletes. Com a senyal havien de portar, penjat del coll, un queixal de bacallà muntat en argent.

El que diuen els productors

A la nostra pregunta que perquè s'havia abaixat el bacallà, la resposta fou unànime i a tres veus:

- La sobreproducció mundial.
- La sobreproducció mundial.
- La sobreproducció mundial.
- Però, ¿en el bacallà també s'ha notat?

—Evidentment. Ho comprendreu tot seguit. La collita d'olis ha estat fantàstica: això vol dir que la d'oli ha estat excessiva. Bon any, massa bon any per l'oli; per tots els olis i, naturalment, per l'oli de fetge de bacallà. Però, ¿què cal perquè hi hagi excés d'oli de fetge de bacallà? Podríem dir que els bacallans tinguessin un fetge com un guarda-robes; però això no pot ésser; ¿on heu vist que l'oli és tregut dels guarda-robes? Pobres vestits! Aleshores, no hi ha més que una solució: que hi hagi excés de bacallans. Els bacallans han estat arrossegats per la sobreproducció d'oli: en són les víctimes. Però amb això sol no n'hi hauria hagut prou per fer baixar un ral per quilo el bacallà, i aleshores ha vingut la baixa de la lliura que, encara que no pertanyi al sistema mètric també hi ha influït. Oh! si hi pertanyés!

Pem gràcia els nostres lectors de les respostes dels altres dos consols. Per les respostes anteriors «La sobreproducció mundial» podem suposar que eren exactament iguals, lletra per lletra, a la transcrita, encara que amb veu diferent.

Calia anar a veure els intermediaris.

El que diuen els comerciants

No ens moquem amb mitja mània, com diria l'editorialista de L'Opinió, i per això no anàrem a veure els bacallaners de poc més o menys. Ens presentàrem a casa el doctor Daurella i passàrem una mala estona. El pobre feia tant de temps que s'havia mort que no ens pogué dir res en concret.

Aleshores anàrem a casa i senyor Herèdia, regidor radical especialitzat en la recia de bacallans. El trobarem tirant pa a les penques i ventresques que nedaven plàcidament en la banyera de casa seva convertida en aquàrium domèstic.

—Es molt distret—ens digué—; ara, perquè faci més bonic, hi plantaré pebroteres i tomàqueres, alls i juliveres.

Li explicàrem el què de la cosa.

—Ja ho crec, home! ¿Vostè

vol saber els efectes? Doncs miri; amb aquest ral de rebaixa en el bacallà totes les classes treballadores tindran participació en el negoci. Ara estic muntant una societat anònima i tots els meus clients amb el que estalviaran seran accionistes. Cada dia, a l'hora de la compra veurieu ja la cua de gent que ve a posar els diners a guany. Si no s'estronca la baixa, l'obrer aviat podrà menjar vedella de la més lliurement maldada i més conscienciosament giraldosada.

—Però aleshores, ¿qui menjarà el bacallà?

—L'obrer, naturalment, perquè es tornarà a apujar.

¿I el consumidor què ens diria?

El que ens diu el consumidor

Per saber l'opinió del consumidor calia, naturalment, anar a veure el consumidor. El trobarem, com és natural, consumint, ell i la seva família.

Consumint, naturalment, bacallà.

Consumien com uns desesperats.

—No podem perdre temps en intervius—ens digué el pare—. Vostè comprendrà que amb l'exigüitat estalvi que representa un ral per quilo necessitem consumir com uns desesperats (la nostra perspicàcia no ens havia enganyat) per estalviar el necessari. Aquí com ens veu estem estalviant per comprar sabates per tota la família; i després vindran les bufandes i els altres abrics. L'hivern s'acosta i no podem perdre temps. El mal és que com que el vi no s'ha abaixat i aquest bacallà fa una set de mil dimonis, encara no tenim ben calculat el que estalviem per cada cent quilos. Caldria que l'Ajuntament es preocupés ara d'abaixar el vi. Si no, estem perduts.

Ens acomiadàrem. I ara el senyor Casanoves, President de la nova Comissió de Provisions té la paraula.

Ens hi adherim amb tot entusiasme

Amb tot i que la premsa diària ja ha donat la notícia, ens plau repetir-la, per a major difusió i propaganda. Diu així: «El Partit d'Ordre Republicà de Catalunya» (P. O. R. C.), *junto con las diferentes entidades y agrupaciones adheridas* (que són moltes més de les que us penseu), *queriendo testimoniar su adhesión y afecto al presidente de dicho partido, señor Pociello Forradellas, han organizado un acto en su honor, el que a la vez servirá como desagravio y protesta por la campaña que viene sosteniendo contra dicho señor cierto semanario satírico.*

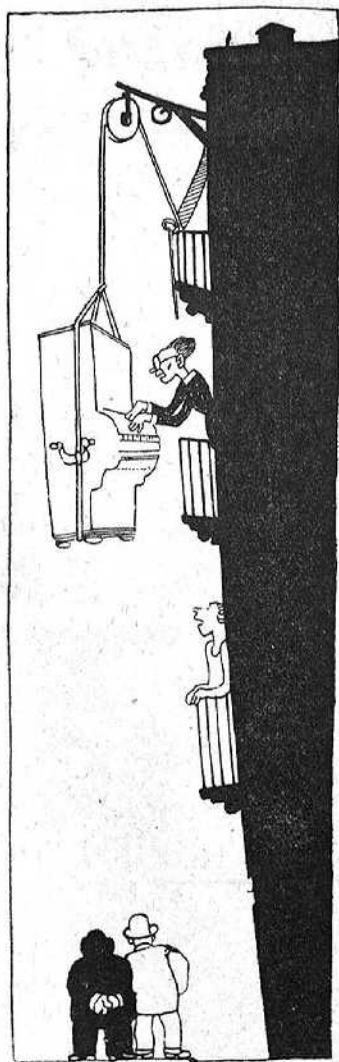
L'acord pres pel Partit Català d'Ordre de Centre, o sigui el Partit d'Ordre Republicà de Catalunya, o sigui el Partit Republicà d'Ordre del Centre, o sigui el Partit Català del Centre, o, en una paraula i quatre lletres, l'acord pres pel P. O. R. C., ha estat justament celebrat en tots els medis polítics de la ciutat.

EL BE NEGRE faltaria a la seva tradició, si no fos el primer a adherir-se, amb tota l'emoció que el cas requereix, a aquest merescut homenatge.

En Pociello és nostre, ben nostre! No ens el prendran, encara que hàgim de defensar-lo amb les dents. I pel que fa referència a aquest setmanari (1), que d'una manera covarda i clandestina ha gosat bescantar la figura cada dia més gloriosa del nostre líder, rebí tot el nostre menyspreu. De P. O. R. C. i de senyor—ja ho varem dir en una ocasió memorable—se n'ha de venir de mena.

L'apat es celebrà a la Font del Gat, a la Font del Lleó o a la Font d'en Fargas, no ho tenim encara decidit. Els tickets, que valdran 3'30 i bon profit—per als socis de la Lliga i per a les famílies nombroses es fan preus especials—estaran en venda al Círcol del Liceu, Círcol Equestre, Círcol Artístic i Círcol Viciós. Tot ticket que no porti el segell d'EL BE NEGRE no serà vàlid.

(1) Confidencialment els diem que la cosa va, a mitges, contra la Catalunya Social i La Voz del género de punto.

El músic pobre, aprofita el piano que va quedar penjat en el moment de declarar-se la vaga del ram de mudances.

Consultori d'«El Be Negre»

12.345 subscriptors del nostre setmanari ens vénen demanant setmana sí setmana no, que obrim una secció de consultes gratuïtes dedicada a les preguntes i respostes que mutuament es facin els nostres enciclopèdics lectors. Que ho haguessin sol·licitat només 12.344, ens hauríem vist en el cas de denegar aquella petició, no per altra cosa sinó per falta de quorum; però resulta que l'últim que ho ha demanat ha fet—voluntàriament, potser—el quorum, i ara ens trobem que en pura pràctica democràtica no ens queda altre remei que accedir-hi. Accedim, doncs, a la petició dels nostres subscriptors i que vagi per a ells el pollastre.

PREGUNTES

N.º 1.—Una rossa sense pretensions demana si hi haurà algun lector tan amable que li proporcionés l'escena del sofà de «Don Juan Tenorio» així com també una balada molt romàntica de la qual només recorda el començament, que fa així:

Una noia de Banyoles un dia deia: Ai, Senyor!...

N.º 2.—Wladimir Petrowitz, de Wladivostok, pregunta quin és el camí més curt per a anar a Montserrat.

N.º 3.—J. M. B. desitjaria que algú li donés instruccions per a construir-se un aparell de 14 llàmpares que fos prou potent per a poder eliminar la veu del Toresky i d'en Roc Boronat.

N.º 4.—Un llicenciat en ciències demana quins títols acadèmics s'han de tenir i quins altres requisits d'ordre tècnic i moral es necessiten per a fer-se soci d'Acció Catalana.

N.º 6 (1).—Maria Bonshoms diu que té el cutis tan delicat que no ha trobat cap colorit

Els tradicionalistes no han de perdre l'esperança: el germà de Ferran VII encara existeix

D'això se'n diu tradicionalisme: mor don Jaime de Borbó a l'edat de 61 anys; segons l'ordre corrent de les coses d'aquest món, que solen seguir el curs del temps, riu avall, l'hereu de don Jaime hauria d'ésser un personatge més jove que el seu il·lustre antecessor; però, fixeuvos-hi bé, tot ha passat d'una altra manera. La causa tradicionalista reconeix com a cap i Senyor don Alfons de Borbó Parma-Este, vellard de 82 anys. Vet aquí una manera de remuntar-se pel camí més autèntic de la tradició. Res de novetats: com més va, més a l'antiga. ¿Que es mor un rei antic? Doncs, prenem-ne un altre de més anys, encara. Així és com s'afermen els principis.

El novell (vell i novell) monarca, ja està aprofitant en la redacció d'una proclama, escrita amb la millor calligrafia estil Iturzaeta, mitjançant una ploma d'oca, primer present dels nombrosos tradicionalistes que redacten L'Opinió. Sembla que el contingut de l'homília consona amb la matèria de l'instrument.

Però, encara hi ha més: esgarrifeu-vos: la Tradició ja té preparat un altre hereu per al dia (que Déu, Pàtria i Rei ajornin) d'una dolorosa necessitat. Aquest ja compta actualment uns 153 anys.

Qui és? Diguem-ho sense embuts: don Carles V, germà de Ferran VII.

Amant de totes les noves—si d'això goséssim dir-ne una nova—, EL BE NEGRE ha mobilitzat un redactor que domina diferents idiomes, el base entre ells, a fi que se n'arribés a les muntanyes del Tirol, en un lloc solitari de les quals viu l'hereu de la Tradició, resant les tres parts del rosari cada dia i jugant a soldats amb uns soldats.

L'hereu d'avui

dets de plom, i allí pogué recollir uns quantes impressions o declaracions del passat i futur personatge.

...Les parets de la cambra de don Carles a X*, desapareixen sota un allau d'imatges religioses, olografes, retrats dedicats, uniformes vells, boines foradades i baionetes i fusells rovellats; damunt les taules, reliquiaris i llànties; tuf de cera i encens amaran l'ambient i els mobles; en un recó, un pilot de grillons servia de peanya a un gran llebrer dissecat, i muntava, entortolligant-se per una columneta que sostenia el bust del general Cabrera. Dues monges, set freres i quatre jesuïtes espectrals s'esvaïren a la nostra presència, amb l'escarritx d'un ferro roent freat dintre d'aigua freda, deixant una fumerola terrosa.

RESPOSTES

La doctora Catarineu contesta les preguntes següents:

N.º 1.—A Una admiradora d'en Farran i Mayoral que demana una recepta pels penellons li contesta que deu anar equivocada; que no pot ésser que ja tingui penellons en aquest temps.

N.º 2.—A A. A. Gual que pregunta si la conjunció i s'escriu amb i grega o amb i llatina li recomana una obreta que sortirà aviat de dintre una calaixera i l'autor de la qual es diu mossèn Alcover. El seu títol serà «Quiere usted aprender el catalán en diez días?».

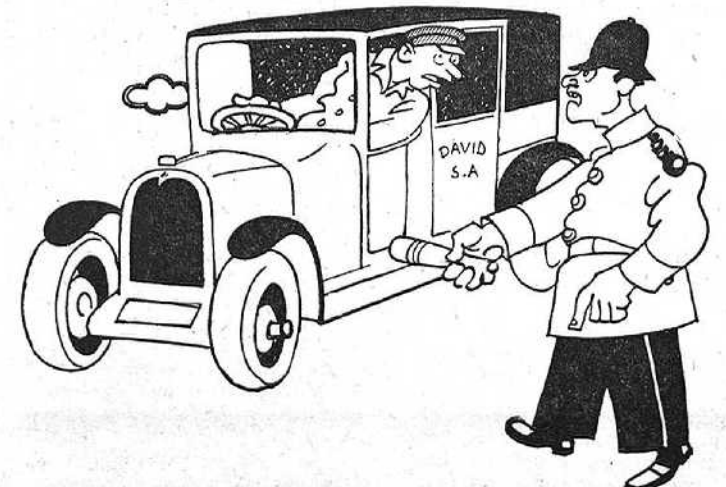
N.º 3.—A Un Curioso Vallesolano que pregunta quin és l'home més burro de Barcelona, li contesta que això fa de mal dir, perquè n'hi ha molts. Quant a en Civera i Sormaní, em guardaria bé prou d'assegurar-ho.

N.º 4.—A Un baturro aragonès que pregunta si per guanyar diners a Borsa s'ha de posar a l'alça o a la baixa, li respon que s'hi posi com s'hi posi, l'han de... pelar.

N.º 5.—A Un Patufista aprofitat que pregunta moltes coses, li recomana una obra del doctor W. Coroleu titulada «La Obstetricia al alcance de los niños».

(1) N. de la R. A l'hora d'entrar en caixa aquest número no havíem rebut encara la pregunta número 5.

LA TRAGEDIA DELS DAVID

—Però si porto tots els papers en regla. Això és un atropell.
—Nada, nada, al depósito por monárquico. I gràcies que no us portem a la guillotina.

L'hereu de demà

En una mena de tron hi havia una mòmia vivent que només existia per un parell d'ulls com a brases: D. Carles.

La mòmia vestia un uniforme carlí esparracat i fumava una pipa amb un compàs i angulositat de moviments d'autòmata.

En un capçal del tron hi havia uns rosaris grans com una casa de pagès, i als peus una munió de soldats de plom en escampadissa.

—Esperant reinar... oi?—insinuàrem.

Ai, Ai, Ai!

(Signat per Uno més, hem rebut la següent lletra, que ens fem un deure de publicar:

Sr. Dr. de «El Be Negre» Presente

El motivo de la presente, es para decirle, que en su periódico, no se vuelva a ocupar, ni en lectura ni en grabados, de don Jaime de Borbón, porque es una persona que no se ha puesto ni en pro ni en contra de la República española, para que usted consienta poner caricaturas en su periódico como burla; pues sepa usted señor Director, que don Jaime tiene hombres, armas, dinero y valor para pronunciar una guerra civil, por culpa de usted que insulta a quien no dice una palabra, el partido es muy grande y fuerte. Esto se lo dice un pacífico y correfligionario de nuestro don Jaime.

Ens sabia greu que per culpa d'EL BE NEGRE es declenxés una guerra civil. No aspirem a tant.

Pel que fa referència al correfligionari de don Jaime, potser seria preferible que fos menys pacífic i més ressenyat. Perquè si les nostres informacions no fallen, don Jaime deu ésser a hores d'ara al Cel.

Per la gola de l'autòmata muntava una ranera que va sortir per la boca com un balbuceig llunyà. Ens feia tot l'efecte que sentíssim la veu de la Tradició en persona.

—Mis leales...—deia—hay que ahorcar los herejes... lo de Vergara no vale... la Santa Inquisición... no os mováis de la Inquisición.

—¿Quin remei veu Sa Majestat als mals d'Espanya?—preguntàrem.

—Leña, mucha leña... frailes: eso es: frailes y más frailes, monjas y más monjas... eso es: religión y patibulo... Abajo la Constitución! vivan las cadenas!

Ara la mòmia estava tan excitada, que els ulls li treien foc; una tremolor violenta amenaçava desllorigar d'un moment a l'altre la seva carcassa.

—Si: vivan las cadenas... hay que nadar en sangre; que me traigan un republicano; quiero comérmelo crudo.

Estàvem esbalaits, i la vella babarota continuà:

—Sangre y fuego; sangre y fuego; exterminio. Dios, Patria y Hrrrr.

Aquesta R va rodolar una estona sordament: una convulsió estremí don Carles; després quietud i silenci. La nostra situació era anguniosa. Què fer?

Però unes paraules dites en català van treure'ns de les nostres meditacions:

—Que me'l voleu fer malbé? ¿Com heu pogut arribar fins aquí, digueu?

—Carat, senyor Junyent... d'on surt vostè ara?

—Això vós: ¿que no ho veieu, que me l'espatllareu?

—Però, senyor Junyent, bé havíem de saber el que pensaven els seus monarques.

—Mireu—ens respongué l'exjaumí i actual alfonso—d'Alfons XII de Borbó i Parma-Este—no em vinguen amb romansos: els nostres reis no pensen res: ja els interpretem nosaltres.

«Dos en uno»

Una comissió d'obres empleats en l'extracció de sorra visita l'alcalde per a parlar-li del seu conflicte, d'un conflicte com tots els conflictes socials que no detallam perquè ens trobaríem en un altre conflicte. Però l'alcalde—com ja sabeu per aquell telegrama publicat, fa dies, en els diaris—estava a Toulouse, bo salut i radiant de felicitat. Per tant, els obrers del conflicte foren rebuts pel senyor Casanoves. No ressenyarem l'entrevista perquè no hi assistírem, i nosaltres—formals com som—diem sempre la veritat, però suposem que no passà res de l'altre món. Després la comissió anà a visitar el president de la Generalitat. Hom els féu esperar una estona, perquè en aquells moments el president era fora; 10 minuts? 20? Tant se val. Per fi, ja són en presència de la primera autoritat. Però... decepció: altra vegada tornaven a parlar amb el senyor Casanoves.

¿No s'hi val a imitar?

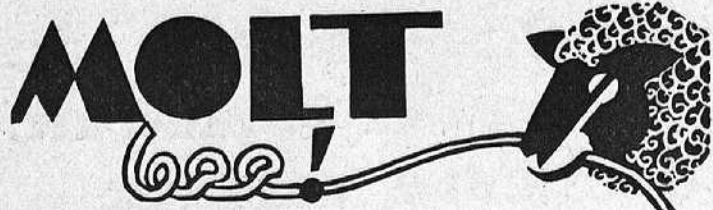
Un dels redactors de la casa, l'altre dia va anar a festa major de Sarrià. I—sarauista com és—naturalment, anà a l'envelat. Després de ballar amb gràcia i suplesa—com a bon deixeble d'Eugeni Xammar—, sortí a beure un glopió. En l'envelat de Sarrià es donaven aquells paperets vulgarment anomenats «sortides», encara que només serveixin per a tornar a entrar. La contrasenya del paperet estava impresa amb el nom: «Pociello Forradellas». La indignació del nostre redactor fou tal com havia d'ésser: revoltant.

—Vertim—i per darrera vegada—que aquest nom el tenim degudament registrat.

Llibres nous

«L'educació dels nostres pares» per Mn. Estivill: manera d'orientar i adreçar els nostres pares pel camí de la virtut.

«La religión a palo limpio», por un devoto vasco-navarro. O bra de la més gran actualitat. La venen pels quioscs i a l'editorial pontificia dels fills de la Vda. Pla.

Teatre de Novetats
i d'«El Be Negre»

«LA SEGONA JOVENTUT», comèdia en tres actes, de Pompeu Crehuet

ACTE PRIMER

Sr. Aimeric. — Jo em vull casar amb la senyora Fornés.
Sr. Fornés. — Jo em vull casar amb el senyor Justet.
Sr. Justet. — Jo em vull casar amb la senyora Fornés.
Sr. Morera. — Jo m'hauré de casar amb el senyor Aimeric.

ACTE SEGON

Sr. Aimeric. — Sembla que em caso amb la senyora Fornés.
Sr. Fornés. — Sembla que em caso amb el senyor Aimeric.
Sr. Justet. — Sembla que em caso amb la senyora Morera.
Sr. Morera. — Sembla que em caso amb el senyor Justet.

ACTE TERCER

Sr. Aimeric. — Ben mirat, em caso amb la senyora Morera.
Sr. Fornés. — Ben mirat, em caso amb el senyor Justet.
Sr. Justet. — Ben mirat, em caso amb la senyora Fornés.
Sr. Morera. — Ben mirat, em caso amb el senyor Aimeric.

L'autor. — Això mateix.

«LES TRES GRÀCIES», farsa en un acte de Josep Maria de Sagarra

Gràcia. — Gràcia!
Gràcia. — ¿Em crides, Gràcia?
Gràcia. — No; cridava a la Gràcia.
L'autor. — ¿Us ha fet gràcia?
El públic. — Molta gràcia.
Les tres Gràcies. — Gràcies!

Teatre Romea
i d'«El Be Negre»

«L'HOSTAL DE LA GLORIA», poema en tres actes, de Josep Maria de Sagarra

ACTE PRIMER

Maria Vila. — Jo sóc una hostalera molt simpàtica i molt bona dona.
Pius Davi. — Jo sóc un marit més aviat calçasses.
Sra. Morató. — Jo sóc una noia molt dolenta, molt dolentíssima...
Sr. Gimbernat. — Jo sóc un jutge dolent, dolent.

ACTE SEGON

Sr. Davi. — Sóc un calçasses, però, té: la Morató m'agrada!
Sra. Morató. — A mi m'agrada el marit de la meua germana, que és en Davi, perquè sóc dolenta, dolenta.
Sra. Vila. — Tot plegat, no sé pas el que me'n pensi.
La veu de Ripoll (amb mala intenció). — El jutge i l'hostalera... L'hostalera i el jutge...
Sr. Gimbernat. — Jo no surto en aquest acte, però vaig fent la meua feina de traïdor.
L'autor (al públic). — No tingueu por, que tot s'arreglarà.
El públic. — I ara, senyor Sagarra! No faltava més...

ACTE TERCER

Sr. Davi. — Jo sóc un calçasses, però, té: em torno a enamorar de la dona.
Sra. Vila. — El meu marit m'estima! El meu marit m'estima! Gràcies a Déu que guanyen els bons.
Sra. Morató. — Jo sóc dolenta, dolenta. Per això em toquen les de perdre.
Sr. Gimbernat. — Jo sóc dolent, dolent. Per això acabo tan malament.
L'autor (al públic). — Eh, què me'n dieu? Paraula és paraula.
El públic. — Vol callar, senyor Sagarra!
S'acaba l'obra i comença el dia.

La inauguració de la temporada del Novetats, fou brillantíssima. Hi assistí el senyor Francesc Macià. Hi assistiren unes senyores selectes i distingides. Hi assistiren uns senyors distingits i selectes.

El famós Trio Catalònia tocà el més escollit del seu vast repertori. El senyor Sagarra estrenà una comèdia en un acte molt divertida. Els crítics es presentaren amb les dents esmolades de fresc. Hi havia ben bé tres o quatre espectadors que havien pagat la seva localitat.

En fi, una vetllada brillantíssima.

— Però...

— Però, què?

— I la comèdia d'en Crehuet?
— Ah, caram! Ara m'hi fa pensar... ¿Allò era una comèdia?

La senyora Maria Lluïsa Rodríguez ha passat al teatre castellà, junt amb la comèdia d'en Sagarra, *Les llàgrimes d'Angelina*.

A la senyora Rodríguez, és de creure que el canvi li provarà. No podem dir el mateix de la comèdia.

El llanto de Angelina, feta per la gent del Poliorama (Excepció: tots els honors, totes les felicitacions per a la protagonista), fa plorar. O fa dormir.

Hi ha un galan que es diu Pereda. El tal Pereda parla poc a poc, acciona poc a poc, cansa de pressa. I per casualitat dona la cara al públic.

A la sortida, un espectador comentava:

— Aquest home, no hi ha manera de conèixer-lo de vista.

L'ex-empresari, ex-president dels Taxis de Barcelona i ex (molt ex!) home simpàtic, senyor Grau, ja no té res a veure amb el Romea.

La notícia ha produït molta pena a ell i molta satisfacció a totes les seves coneixences. Sols el senyor Estrems, actor de Romea, està un xic entristit perquè d'ara endavant no podrà fer la seva broma predilecta, que consistia en saludar atentament tots els burres que trobava.

— Passi-ho bé, senyor Grau — deia, treient-se cerimoniosament el barret.

Aquesta setmana hi ha hagut un teatre que ha gosat estrenar una obra que no era d'en Sagarra: ens referim a l'Espanyol. Per dalt o per baix. Així s'anomena aquesta mena de cosa que, per no ofendre els nostres lectors, en direm vodevil. Com que aquest títol, tan delicadament suggestiu, ve després de *La petrina de Venus*, i junt amb *La cigala encantada*, vodevil que fan per les tardes, ens sembla que ja ha arribat l'hora que els crítics cedixin la seva plaça als mossos de l'esquadra, els quals farien un bon servei anant a l'Espanyol i emportant-se'n, en conducció ordinària, els autors, els actors, els empresaris i el públic.

No sabem com hi ha gent que s'entesten a fer negoci amb el teatre.
Tan fàcil com és posar un «meuble»!
Divendres, en Gastó A. (ah!) Mantua va intentar agredir en Jaume Passarell, perquè aquest li havia dit, des de *Mirador*, que era un ase.
Curiosa, realment curiosa, aquesta indignació d'en Mantua. Perquè, quan li criden: *Epl!*, *vós*, *Mantua*..., no s'enfada pas...

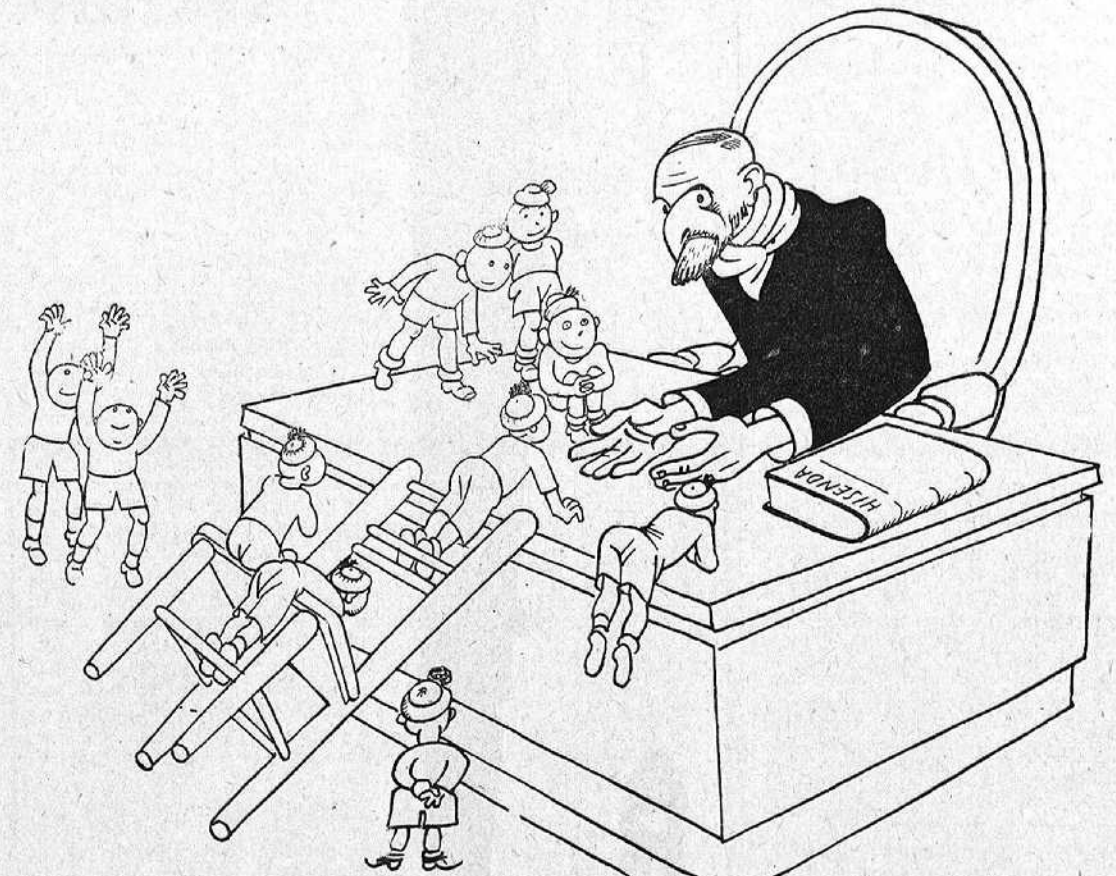
El «Be» i «La Cruz»

El *Diari de Tarragona* i *La Cruz*, de la mateixa ciutat, es barallen de mala manera. I *La Cruz*, per emprar uns insults dignes de la seva caritat cristiana, diu al seu col·lega *traguero* i *Be Negre*.

Ho fem públic perquè els nostres nombrosos lectors eclesíastics se'n assabentin. I prenguin les represàlies dignes del cas. Els autoritzem, fins i tot, a parlar-ne des de la trona.

Amb la Bona Premsa, no s'hi juga!

El senyor Cambó torna a fer falses manifestacions

EL SENYOR CAMBÓ REP ELS PRO-NOIS

La notícia de la presentació del senyor Cambó en candidatura per prendre l'acta de diputat de la forquilla del senyor Martí Esteve, ens escamà tot seguit de trobar-la passejant-se per la Rambla. Estàvem massa acostumats als continuats desmentiments de totes les notícies referents a l'il·lustre amic de *La Veu* (i dir que a causa d'haver-li fallat la veu es troba a llunyat de la política i de la frontera!) per no creure en una nova habilitat dels prohoms de *La Lliga*, puntals i semipuntals de la monarquia. El truc era ben clar: fer córrer que es presentava el senyor Cambó i, quan tothom es creuria l'infundit del desmentiment, presentar-lo de debò i anar al copo. La Lliga, com tothom recordarà, ens té massa acostumats a aquestes maniobres, però, si la maniobra consistia en què no hi hagués maniobra? Ah! Heus ací un problema complicat. Es per això que decidits a jugar-nos el tot pel tot agafarem el cor amb les dues mans i anàrem a trobar el senyor Lluís Duran i Ventosa.

— Visc molt retirat — ens digué el senyor Lluís Duran i Ventosa —, i molt retirat, molt retirat; tant, que als meus domiciliis hi ha constantment les persianes tirades. Des de l'adveniment d'això... com en diuen... d'això...
— De la República?
— Sí home, mai no me'n recordo! Doncs, des de l'adveniment d'això... com ha dit?
— De la República.
— Doncs sí, miri, que no m'ocupo de res. Això li ho dirà potser l'Abadal o en Pellicena.

A la Lliga

Trobàrem els senyors Abadal i Pellicena junts casualment al local de la plaça de la Cucurulla. Els exposàrem els nostres dubtes i tot seguit vàrem veure com les dues personalitats començaven de picar l'ullet (ah! aquestes reminiscències del pacte de Sant Gervasi) i a fer gestos estranys amb els braços. Ens giràrem ràpidament i veírem, amb posat indiferent i en renglera, el dit gros de la mà dreta al forat de l'ermilla i la mà oberta, una cama creuada davant l'altra, els cinc preu-bois de la Lliga senyors Bausili, Codolà, Casabó, Teixidor i Comes i Octavi Saltor. La nostra perspicàcia ens permeté de veure, però, que la mà esquerra de cada un d'ells dissimulava darrera l'esquena un maletí.

Per pura fórmula preguntàrem als senyors Abadal i Pellicena què hi havia de la cosa i ells, per pura fórmula també, ens contestaren que no hi havia res. Ens acomiadàrem: baixàrem al carrer; davant la porta, el Rolls-Chade del senyor Bausili; darrera del cotxe, la roda suplementària com mana el reglament de taxis del senyor Vachier, ai, Vachier (Jesús) (I). Treure la roda i posar-nos nosaltres en el seu lloc fou cosa d'uns quants segons. Els viatgers no ho coneixerem res i aviat roncàvem per la carretera en direcció a l'Hotel Meurice.

No ens deturàrem ni a París; anàrem tot d'un tret fins a la porta mateixa del mateix Hotel Meurice que es troba, naturalment, dintre París.

Els pro-nois baixaren; nosaltres saltàrem (quasi podríem dir rodàrem) darrera dels pro-bois.

La porta, el vestíbul, l'ascensor, el principal, una suite. Antesala.

Deu genolls sostenien cinc maletins; nosaltres ens havíem dissimulat fent el distret com aquell que s'ha equivocat de porta. Darrera de la porta que portava a la cambra del líder en excedència se sentia el característic soroll d'estira i arrenca d'un aparell Sandow's. Ell feia gimnàstica, era probable que ell es preparés ja (ja!) per actuar.

Mitja hora, tres quarts, una hora; una hora i mitja. El coroll seguia. Al cap de dues hores s'obrí la porta i passàrem. El senyor Cambó, hermètic, a llargà una mà; una sola, però obliqua, perquè en el mateix instant s'hi posaren els llavis simultanis dels cinc pro-nois. Nosaltres continuàrem en la mateixa actitud dissimulada, que és la millor que hi ha per despatjar.

— Senyor — digueren a cinc veus els cinc —, quina alegria! Candidat, què candidat, diputat una altra vegada!

— Eh? — féu a mitja veu el senyor Cambó —, eh? ¿Què us empatol·leu?

— Però no es presenta? — sospiraren els cinc veus amb un to de desolació que trencava el cor, mentre deu braços queien a terra com deu branques arrabassades de cinc arbres ufanosos per l'huracà de la desventura.

— ¿Qui us ha dit aquesta ximpleria? No veieu que estic dèbil? — cridà amb veu estentòria.

— Per favor! Presenti's que sortirà! — pregà el senyor Bausili a una veu. Tindrà milions de vots!

— Per favor!

— Per favor!

— Per favor!

— Per favor! — imploraren els altres. Tot fou en va. L'Octavi Saltor va assegurar al piano i va cantar la «Negra Consentida». Res. Fou inútil.
— Estic dèbil! Estic dèbil! — cridava com un energumen el senyor Cambó. I calmant-se, afegí: — Mireu si estic dèbil que la gimnàstica me l'haig de fer fer per la cambra!

— Així — insinuà el senyor Casabó —, aquell soroll...

— Era la cambra que em feia la gimnàstica.

Ens miràrem desolats. No hi havia res a fer.

— Així? — insinuà el senyor Codolà.

— Ja us ho tinc dit. Jo sóc l'home de demà passat i, que jo sapiga, encara no ha arribat, demà passat. Ja ho veieu; Don Alfons se'n va a Txecoslovàquia. No us impacienteu que ja us avisaré. De moment, la meua actitud pot resumir-se en dues paraules: veure i esperar. — Digué això, es posà aigua mineral en una copa i se la va beure. Nosaltres encara espe-

ràvem. Veient que no deia res més, ens miràrem. Aleshores, el senyor Cambó, veient que també prenem part a l'acte ens interpel·là:

— Escolteu, i vos, qui sou, que veig que ja és la segona vegada que us mireu amb els altres?

— Jo? Ai perdoni: m'he equivocat de pis.

No havien passat tres segons que tornàrem a trobar-nos a Barcelona. Els cinc pro-nois de la Lliga encara deuen estar pel camí amb el magnífic Rolls-Chade del senyor Bausili.

(I) Aquest «Jesús» no és que s'ho digui: és per l'estornut.

D'interès per als diputats

Candidat a diputat que va retirar la seva candidatura, cediria a bon preu el seu programa electoral. Es tracta d'anar al Congrés, esperar un moment d'enrenou i cridar: «R..... això és una m.....». Dit això el diputat dispara tres trets a l'aire, abandona el saló i se'n torna a Barcelona. És de gran efecte. Escriure ofertes a J. F. V. o millor a qualsevol dels Cent Homes d'en Fontbernat. — Barcelona.

Rango. Film documental. Miccos, tigres, feres de totes menes...

Aviat, a la selva verge hi haurà més operadors cinematogràfics que no pas bèsties ferotges. Això no vol dir que *Rango* sigui un mal film. Res d'això. És una gran pel·lícula que recomanem als amics del cinema i als enemics d'en José Mojica.

A còpia de tirar-hi aigua, al Coliseum han fet allargar el *Petit Café*.

Però no us esvareu: ara vénen les *Luces de Buenos Aires*. Les quals ens fan tot l'efecte... (Ai, perdonin! No ens recordàvem que ja n'havíem dit mal la setmana passada.)

Als començaments del cinema parlat ens queixàvem que els actors parlessin anglès, perquè no els enteníem: Ara parlen en castellà, i ens queixem perquè els entenem massa.
Moralitat: tenim més raó ara que abans.

Serafi, urgeix. Adreçar-se amb les condicions a Sant Pere (no confondre'l amb Santpère, l'actor) que viu al carrer del Paradís al costat del centre excursionista. Inútil presentar-se sense les millors referències.

Indulgències parcials, compro a bon preu. No desfer-se'n abans d'escriure a BE NEGRE 7.884. La casa que ho paga millor.

Es giren sotanes i boines: a la redacció de *L'Opinió* us n'assabentarem. Discreció i economia.

Degut a la sobreproducció el diable fa saber a la seva distingida clientela que ja no compra més ànimes, per sobrar-n'hi existències, fins d'aquí a 1.000 anys, que no són res comparats amb l'eternitat.

El rector de Vallfogona ha rebut una amonestació del bisbe, perquè convidava rectors i vicaris veïns a jugar el dòmino i els afaitava les butxaques: car el dòmino no era dels usuals sinó un trucat *Dominus vobiscum*.

«Diccionari del mal-parlat» per Ivon L'Escop; obra utilíssima per tal de fugir de la parla vergonyosa. El trobareu a Can Subirana.

Els elements clericals d'aquesta localitat, en vista del poc èxit del D. I. C., preparen una altra publicació catòlico-satírica: s'anomenarà *La sotana de Gràcia*. És de creure que farà desgràcies, a Déu gràcies.

Correspondència

Mateu Lladó. — Vostè mateix...

Rabassaire esquiol. — Ben informat.

Anyell. — Cal tenir en compte que les notícies, encara que siguin locals, han de tenir un interès general. I a base de matissos i sobreentesos, és realment difícil aconseguir-ho.

L'amic d'en Farsac. — !!!!
Incrèdul. — Salut i discreció.

Bob. — Es veu, que és la primera. Amb el temps ho fareu bé.

Torcuato. — I si els deixéssim tranquils, de moment, a aquesta gent?

Ros. — Excellent.
Argos. — Excellent. ¿Quan us deixareu veure?

G. E. i P. — Ens heu fet plorar...

Una más. — Queda servit.

B. Netet. — Està bé; però és massa llarg.

Cabra boja. — Ja té prou pena... No trobeu?

Moltó. — Ho feu bé. Envieu més coses.

Escorçó. — Id. id.

Andnim. — Massa complicat.

Laieta. — La foto del senyor Rahola que publicà *«La Veu»*, és autèntica.

Aquesta setmana hem rebut una quantitat de cartes, gairebé «exagerada» (aviat el llegir ens farà perdre l'escriure) de llegidors d'aquesta secció, els quals, in extremis donen llur parer sobre l'Associació de Defensa dels Interessos Morals i Materials dels Amics del Cinema (A. D. I. M. M. A. C.) i la creació del crit de guerra contra els films insuportables. (Vegi's les nostres referències, en números anteriors, a l'associació del *C'est idiot*!)

Per un nombre de vots aclaparador, queda elegit el *Quina llau-na!* com a crit de combat. Els nostres amics, que ho siguin també del cinema, són pregats de dir en veu alta: *Quina llau-na!* cada vegada que un film s'ho mereixi.

Els amics dels nostres amics, i, per tant, també del cinema, són pregats de secundar en aquesta tasca de crítica directa els homes de l'A. D. I. M. M. A. C.

Ens sembla que, tal com pinta la temporada, no serà pas feina el que ens faltaria.